

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет фізико-технічний факультет

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Охорона праці та безпека життєдіяльності

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Освітня програма: Комп'ютерне проектування інтегральних схем

Спеціальність: G5 Електроніка, електронні комунікації, приладобудування та радіотехніка

Галузь знань: G Інженерія, виробництво та будівництво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №12 від 30 червня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Охорона праці та безпека життєдіяльності
Викладач (-і)	Поплавський Омелян Павлович, канд.фіз.мат.наук
Контактний телефон викладача	+380503736438
E-mail викладача	omelian.poplavskyi@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Згідно розкладу
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Дисципліна «Охорона праці та безпека життєдіяльності» належить до переліку нормативних освітніх компонент. Дисципліна орієнтована на набуття студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних та соціально-політичних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту і колективну безпеку та охорону праці.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета: Метою вивчення навчальної дисципліни є забезпечення студентів глибокими сучасними знаннями теоретичних основ безпеки життєдіяльності і охорони праці та формування необхідних у майбутній практичній діяльності фахівців умінь і навичок вирішення завдань захисту людей і середовища їх проживання.</p> <p>Цілі:</p> <ul style="list-style-type: none"> – опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях; – засвоєння положень змістових та процесуальних теорій безпеки життєдіяльності і охорони праці та особливостей їх застосування у практиці ; – формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийняттого ризику; – спонукання студентів до подальшої самоосвіти і самовиховання, розвитку особистісних якостей майбутнього спеціаліста, відповідального ставлення до виконання обов'язків; формування потреби постійно займатися самонавчанням і самовдосконаленням. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>ЗК10. Навички здійснення безпечної діяльності.</p> <p>ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя</p> <p>СК4. Здатність враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні та комерційні міркування, що впливають на ефективність та результати інженерної діяльності в галузі електроніки.</p> <p>СК8. Здатність вирішувати інженерні задачі в галузі електроніки з урахуванням всіх аспектів розробки,</p>	

проекування, виробництва, експлуатації та модернізації електронних приладів, пристроїв та систем.

P15. Виявляти навички самостійної та колективної роботи, лідерські якості, організувати роботу за умов обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	14
семінарські, практичні заняття	16
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
1	G5 Електроніка, електронні комунікації, приладобудування та радіотехніка	1-й	нормативна

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Тематика навчальної дисципліни		
	лекції	семінарські заняття	самостійна робота
Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з охорони праці і БЖД. Законодавчі і нормативні акти.	2		4
Тема 2. Природні загрози.	1	2	4
Тема 3. Техногенні небезпек.	1	2	4
Тема 4. Пожежна безпека.	2	1	4
Тема 5. Соціально-політичні небезпеки.	1	2	6
Тема 6. Цивільний захист.	2	1	4
Тема 7. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії.		2	4
Тема 8. Психологічні аспекти підвищення рівня безпеки.		2	6
Тема 9. Забруднення повітря виробничих приміщень.	1		6
Тема 10. Освітлення виробничих приміщень. Вібрація, шум.	1		6
Тема 11. Електробезпека.	1	1	4
Тема 12. Електромагнітні і іонізуючі випромінювання.	2	1	4
Тема 13. Надання домедичної допомоги.		2	4
Заг.:	14	16	60

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Вид контролю – залік Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 25 балів,
---	---

	Контрольна робота – 15 балів; Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 10 балів. Залік – 50 балів
Вимоги до письмової роботи	Контрольна робота – 15 балів. Самостійна робота – 10 балів.
Семінарські, практичні заняття	Максимальна оцінка – 25 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік.

7. Політика навчальної дисципліни

1. Письмові роботи виконуються відповідно до тематики лекцій, зазначених у силабусі.
2. Академічна доброчесність. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.
3. Відвідування занять. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).
Порядок та організація контролю знань здобувачів фахової передвищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Івано-Франківський фаховий коледж Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», введеного в дію наказом ректора від 13 жовтня 2023 р № 830 <https://ifk.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2023/10/redaktsiia-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-u-vidokremlenomu-strukturnomu-pidrozdili-1.pdf>
4. Неформальна освіта. Результати неформальної освіти захищаються згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Грибан В. Г., Фоменко А. Є., Казначеев Д. Г. Г 82 Безпека життєдіяльності та охорона праці : підруч. / В. Г. Грибан, А. Є. Фоменко, Д. Г. Казначеев. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 388 с.
https://fpk.in.ua/images/biblioteka/2FMB_Pravo/Hryban.-2022-Pidruchnyk-BZHD-ta-OP.pdf
2. М. Денисова, І. А. Костенко, Н. П. Буяльська. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці : метод. вказівки до виконання практич. робіт для ЗВО всіх галузей знань / уклад.: - Чернігів : НУ "Чернігівська політехніка", 2020. – 69 с.
<http://ir.stu.cn.ua/handle/123456789/20227>
3. Мелех Л. В. Безпека життєдіяльності та охорона праці. Навчальний посібник для здобувачів вищої освіти із галузі знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право». Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 219с.
4. Пожарова О.В. Охорона праці : навчальний посібник. Одеса. 2022. 86 с.

<https://vstup.htek.com.ua/wp-content/uploads/2024/10/7.3-Pozharova.pdf>

5. Сокурєнка В. В. Безпека життєдіяльності та охорона праці: підручник .- Харків: ХНУВС, 2021.- 308 с.
<http://elibrary.collegesnau.com/wp-content/uploads/2024/12/Bezpeka-zhyttiediialnosti-ta-okhorona-pratsi- pidruchnyk Sokurenko 2021.pdf>
6. В.І.Кошель.О.П.Поплавський. Основи охорони праці: Навчальний посібник. – Івано-Франківськ.: 2014. – 227 с.
7. В.І.Кошель, Г.П.Савюк, Б.С.Дзундза, О.П.Поплавський. Основи безпеки життєдіяльності і цивільного захисту: Навчальний посібник. Івано-Франківськ, НАІР, 2015. – 223 с.
8. В.І.Кошель,Г.П.Савюк,О.П.Поплавський,Б.С.Дзундза. Основи охорони праці.Методичні рекомендації до самостійної роботи. Івано-Франківськ: НАІР, 2017. -156с.
9. Панкратов О.М. Безпека життєдіяльності людини у надзвичайних ситуаціях: Навч. посіб. - К.: КНЕУ, 2005. - 232с.
10. Пістун І.П., Кіт Ю.В. Безпека життєдіяльності. Практичні заняття. - Львів.: Афіша, 2000. - 239с.
11. Ткачук К.Н., Халімовський М.О., Зацарний В.В. та ін. Основи охорони праці: Підручник. - 2-вид. допов. і перероб. - К.: Основа, 2006. - 444с.
12. Катренко Л.А., Пістун І.П. Охорона праці в галузі освіти.: Підручник. -Суми.: Університетська книга, 2005.
13. Атаманчук П.С. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник. - К.: ЦУЛ, 2017. – 276 с.
14. Безпека життєдіяльності, основи охорони праці: навч. посіб. / О.П. Яворовський, В.М. Шевцова, В.І. Зенкіна та ін.; за заг. ред О.П. Яворовського. – К.: ВСВ “Медицина”, 2018. – 288 с.
15. Безпека життєдіяльності. Підручник затверджений МОН України - Запорожець О.І. – К.: ЦУЛ, 2019. – 448 с.
16. Запорожець О.І. Безпека життєдіяльності: Підручник. - 2-ге видання. – К.: "Центр учбової літератури", 2019. – 448 с.
17. Піскунова Л.Е. Безпека життєдіяльності: підручник / Л.Е. Піскунова, В.А. Прилипко, Т.О. Зубок. – К.: ВЦ «Академія», 2014. – 224 с.
18. Закон України “Про охорону праці” від 14.10.92.<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12/ed20110625#Text>
19. Закон України “Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення” № 4004-ХІІ від 24.02.94.<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Tex>
20. Кодекс цивільного захисту України № 5403-VI від 02.10.2012.<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>

Допоміжна

1. Заплатинський В.М. Полі мовний тлумачний словник з безпеки: Підручник. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 120с.
2. Охорона праці (Законодавство. Організація роботи): Навч. посіб./За заг. Ред.. І.П. Пістуна. - Львів: Тріада плюс, 2010. - 648с.
3. Охорона праці (практикум): Навч. посіб. / За заг. Ред.. І.П. Пістуна. - Львів.: Тріада плюс, 2011. - 436с. 5. Надзвичайні ситуації. Основи законодавства України. - К., 1998. - 544с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.mns.gov.ua> - офіційний сайт Державної служби з надзвичайних ситуацій.
2. <http://www.mon.gov.ua> - офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту

України.

3. <http://www.nau.ua> - інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ).

Викладач:

Омелян ПОПЛАВСЬКИЙ